

De vereniging Heyst Leeft heeft het initiatief genomen om geregeld een belangrijk gebouw, monument of stukje natuur met een herinneringsbord in de actualiteit te brengen.

De vuurtoren werd als eerste in de rij gekozen, omdat het Centrum voor Industriële Archeologie deze vuurtoren als eerste betonconstructie langs de Belgische kust aanduidde. Industriële archeologie is de archeologie van de verdwenen industriële periode tijdens de 19^e en begin 20^e eeuw. We vergeten dat na de 2^e wereldoorlog de industrie van uitzicht veranderde door de technologische revolutie. Oude fabrieken staan leeg; maar getuigen van het verleden. Sommige van deze complexen zijn het waardig om voor het nageslacht te worden bewaard. Ook gebouwen met een verdwenen bouwstijl zoals het station te Antwerpen werden geïdentificeerd.

Onze vuurtoren is van de vierde generatie. In de literatuur (x) zijn hierover gegevens te vinden die in het kort worden weergegeven.

1. Voor 1400 stond er een houten vuurtoren.
2. Deze werd door een stenen "vierboto" vervangen op de duinen buiten de zeedijk. De heer van Dudzele, verpachtte de vuurtoren aan de "Gildebroeders van onze vrouwe tot Heyst". De "gilde Onze vrouwe messe" moest deze onderhouden. De vissers zetten hun schuiten links en rechts van de vierboto, zo mogelijk bij hun aanlegplaats.

"vierboto" komt van "vuur boten" = vuur aansteken
 De Tachtigjarige oorlog was rampzalig voor de parochie Heyst. Rond 1570 begonnen de invallen van de watergeuzen uit Vlissingen de verwoestingen van o.a. kerk en vuurtoren. De kerk kon de stenen van de vuurtoren verkopen en het puin werd tussen 1640 en 1650 opgeruimd.

(x) "Koudokerke-Heist" van Maurits Coornaert

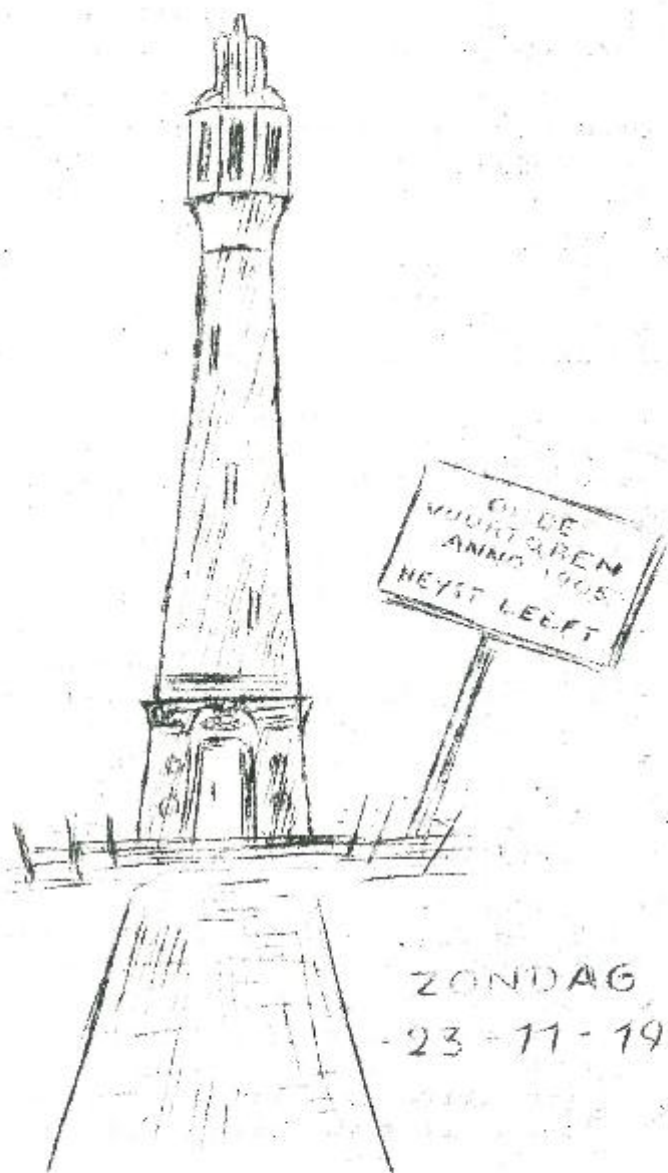
3. De nieuwe vuurtoren herrees, vermoedelijk op de resten van de vorige, aan het noordeinde van de Gravestraat, de huidige vuurtorenstraat. In 1860 werd het eerste hotel in Heist in deze omgeving Hotel du Phare genoemd. Op het bekende schilderij van Delsaux ziet u deze vuurtoren en het hotel samen (x).
4. De moderne badplaats begon toen te ontstaan alsook nam de visserij uitbreiding. De nieuwe haven ontstapte aan Heist, want in 1895 kreeg Brugge de bouw toegewezen en ontstond Zeebrugge. In 1907 werden de nieuwe haven en het Boudewijnkanaal in gebruik genomen. Het kleine vuurtorentje op de zeedijk werd dan zo gebouwd dat, wanneer beide lichten op één lijn worden gezien door de schepen, men veilig de vaargeul kan binnen varen en de haven bereiken.

Deze vier verschillende vuurtorens werden dus respectievelijk in hout, stenen en beton opgetrokken. Deze betonnen vuurtoren mag wel het symbool worden genoemd van de Verkeken Kand die Heist eens gehad heeft om een haven op zijn grondgebied te bezitten.

Op zondag 11 november rond 11 uur trosserden heel wat belangstellenden het koude weer om aanwezig te zijn op de inhuldiging van het herinneringsbord. De heer burgemeester, schepenen, persmensen en trouwe leden van Heyst Leeft luisterden eerst naar een woordje van de voorzitter en een toelichting bij de vuurtoren door de secretaris. Er waren moeilijkheden genoeg om tot boven op de vuurtoren te geraken. Eerst en vooral kon het poortje dat toegang verschaft tot het

staatsdomein maar niet worden geopend. Dan maar over het poortje wippen of... onder het prikkeldraad door krúipen. De fotografen schoten ondertussen bewogen plaatjes over het gebeuren. Eindelijk bereikte de groep de voet van de vuurtoren. Hoe er ook werd geduwd, de deur wilde maar niet begeben! De wanhoop nabij na enkele pogingen gebruikte onze burgemeester de grote midelen. Met een forse stoot verdwenen alle moeilijkheden.

(x) Een reproductie is te zien in "Van vissersdorp tot badstad" (Maurits Dekeyser).

ZONDAG
- 23 - 11 - 1975

Een stoot van nieuwsgierigen beklomde 132 treden en bereikte eindelijk het doel : de koepel van de vuurtoren.

Daarboven staat men ongeveer 34 meter boven de zeespiegel, want aan het portaal van de toegang tot de vuurtoren werd een merktoken aangebracht als aanduiding voor zeeniveau. Er moest nu nog op een smal ladderetje naar de top worden geklommen in de metalen lichtbaken. Enkele dapperen hebben het gewaagd en werden "beloond" met een ...mistig landschap. Toch kon men vermoeden dat bij helder weer een prachtig zicht wordt geboden op de zeebrugse muur, de zeesluiswerken en aan de andere zijde het centrum van Heist. Verschillende fotoamateurs willen beslist nog eens terugkeren!

De metalen koepel werd vervaardigd door een Parijse firma, "Barnier, Bénard et Turenne: constructeurs, Rue Curial 82, Paris" stond er op de deur te lezen. Verkleumd door de kou zakte men stilaan terug naar de veilige grond en werd iedereen beloond met een plaatsje op de groepsfoto.

Al wie dan nog niet thuis werd verwacht voor het middagmaal kon nog even met het bestuur mee naar het lokaal "Oud België" (bij vestjes) waar de innerlijke mens kon gespoeld worden. Inderdaad daar werd nog wat gezellig nagekaart over deze eerste inhoudiging van een herinneringsbord.

Al de aanwezigen waren het er over eens dat, ondanks de hindernissen, het zeker de moeite loonde om onze trouwe "wachter aan de noordzee" eens van dichtbij te gaan bekijken en bestijgen!

Alvast wordt iedereen van de aanwezigen opnieuw verwacht bij een volgende gelegenheid.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX